

Asia: VN/21732/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Onnettomuustietoinstituutti OTI kannattaa toimenpiteitä, joilla saadaan nuorennettua Suomen henkilöautokantaa ja sillä tavalla parannettua tieliikenteen turvallisuutta. Ajonaikaiset sairaskohtaukset ja itsemurhat pois lukien, liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat ovat tutkineet vuosina 2014-2018 yhteensä 423 henkilöautonkuljettajan aiheuttamaa kuolemaan johtanutta moottoriajoneuvo-onnettomuutta sekä 60 jalankulkijan tai polkupyöräilijän kuolemaan johtanutta onnettomuutta. Moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa aiheuttajakuljettajien henkilöautot ovat olleet keskimäärin 14.6 vuotta vanhoja, joka viides auto on ollut vähintään 20 vuotta vanha. Jalankulkijan tai polkupyöräilijän kuolemaan johtaneiden aiheuttajakuljettajien autot ovat olleet keskimäärin 13.4 vuotta vanhoja, myös näissä tapauksissa joka viides auto on ollut vähintään 20 vuotta vanha.

Aiheuttajakuljettajien autojen lisäksi vanhempien autojen kolariturvallisuus on myötävaikuttanut myös yhteenajoissa vastapuolena olleiden kuljettajien ja matkustajien kuolemiin sekä vammautumisen vakavuuteen. Edellä mainituin rajauksin henkilöautoissa on vuosina 2014-2018 kuollut kaikkiaan 521 henkilöä.

Autojen korkea ikä ilmenee onnettomuuksissa heikompana törmäyskestävyytenä uudempiin autoihin verrattuna sekä erilaisten kuljettajaa tukevien turvajärjestelmien puutteena. Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat ovat toistuvasti todenneet erilaisten ajoneuvojärjestelmien puuttumisen sekä auton huonon kolarikestävyyden myötävaikuttaneen onnettomuuksien syntyyn tai sen seurauksien vakavuuteen.

Useita kuolemaan johtaneita onnettomuuksia olisi voinut jäädä tapahtumatta, jos kaikissa autoissa olisi ollut esimerkiksi ajonvakautusjärjestelmä. Useat ihmiset olisivat voineet selvitä onnettomuuksista hengissä tai lievemmin vammoin, jos autojen törmäysturvallisuus olisi ollut parempi. Tapio Koisaari totesi väitöskirjatutkimuksessaan, että nykyaikaisella hyvillä turvavarusteilla

olevan auton kuljettaja aiheuttaa kuolemaan johtaneita onnettomuuksia ajokilometriä kohden noin neljänneksen vähemmän kuin 10-vuotiaan auton kuljettaja.

Luonnoksessa esitetään myös mahdollisuutta saada autosta romutuspalkkio hankkiessa sähköavusteista polkupyörää. OTI huomauttaa, että pyöräilyä edistävien toimien rinnalla on kehitettävä myös pyöräilyn turvallisuutta.

Parkkari Kalle
Onnettomuustietoinstituutti

Räty Esa
Onnettomuustietoinstituutti OTI